

**סקירת שוק המיזוגים והרכישות בישראל
לסיכום שנת 2017**

שוק המיזוגים והרכישות בישראל 2017 - עיקרי הממצאים

בשנת 2017 המשק הישראלי ידע את עסקת הרכישה הגדולה בתולדותיו – רכישת מובילאיי על ידי אינטל בשווי של 15.3 מיליארד דולר.	מגה עסקה
שנת 2017 עדיין שנת עסקאות חזקה אם כי חלה ירידה קטנה בכמות העסקאות וביחס לשנים 2016 ו 2015.	ללא מובילאיי-אינטל
חלוקה כמעט שיויונית בין רוכשים מקומיים לזרים במספר העסקאות אך ההיקף הכספי של עסקאות על ידי רוכשים זרים גדול פי 4.	העסקאות הגדולות נעשות על ידי הזרים
בעוד שווי עסקה ממוצעת עמד על כ- 140 מיליון דולר, עדיין שני שלישי מהעסקאות הן בשווי נמוך מ 100 מיליון דולר.	מרבית העסקאות בשווי נמוך מ 100 מיליון דולר
לאחר שבכל השנים האחרונות סקטור הטכנולוגיה הוביל במונחי היקף כספי מצרפי של העסקאות, בשנת 2017 לראשונה סקטור הפארמה מצטרף לפסגה ומציג פעילות גבוהה (עסקאות בשווי של כ 3.9 מיליארד דולר בכל אחד מהסקטורים). יחד עם זאת סקטור הטכנולוגיה עדיין מוביל מבחינת מספר עסקאות עם 49 עסקאות לעומת 11 בלבד בענף הפארמה.	שניים בפסגה
חברות ישראליות משכו השנה רוכשים מ 10 מדינות בלבד וזאת לעומת רוכשים מ 16 מדינות שונות בשנת 2016.	פחות רוכשים מחו"ל
בעוד הרוכשים הזרים מחפשים בעיקר חברות טכנולוגיה, אצל הרוכשים הישראלים סקטור התעשייה הוא המוביל.	הישראלים רוצים תעשייה, הזרים טכנולוגיה
בדומה לשנים קודמות את עיקר הרכישות בשנת 2017 ביצעו גורמים אסטרטגיים אשר אחראים על כ 80% מכלל העסקאות (במספר ובשווי).	בעיקר רוכשים אסטרטגיים

תחזית 2018

מספר גורמים אמורים להמשיך ולספק רוח גבית לשוק העסקאות:

ריבית נמוכה	המשך סביבת ריבית נמוכה, עודפי מזומנים משמעותיים וציפיות להמשך שיפור בסביבה המאקרו כלכלית.
מימוש פעילויות	המשך מגמת מימושי פעילויות של קבוצות עסקיות מובילות. ראינו השנה מספר מימושים של קבוצת כימיקלים לישראל, אפריקה ישראל וטבע. השנה הקרובה תעמוד בסימן מכירת פעילויות שאינן בליבה של טבע וכחלק מתהליך ההתייעלות עליו הכריזה הנהלת החברה. בשנה הקרובה גם צפוי להיכנס לשלב מתקדם תהליך מכירת חברות כרטיסי האשראי אשר נכפתה על הבנקים על ידי הרגולטור.
רכב אוטונומי	העניין הבין לאומי הגובר בתעשיית הרכב החכם בישראל כפועל יוצא מעסקת הענק של אינטל ומובילאיי.
מס חברות	הגדלת האטרקטיביות של חברות ישראליות עבור רוכשים זרים ככל ותתממש תוכנית ממשלתית להפחתה נוספת במס החברות ובדומה לרפורמה בארה"ב.
קרנות הפרייבט אקוויטי	קרנות הפרייבט אקוויטי המקומיות עדיין יושבות על הון רב ומחפשות עסקאות מתאימות בשוק המקומי. המימוש המוצלח של נטפים על ידי קרן PERMIRA הזרה מגביר את העניין של הקרנות הזרות בישראל אשר מחפשות עסקאות מעניינות וגדולות מספיק לקריטריונים שלהם.

ירידה בכמות העסקאות אך שמירה על סך ההיקף הכספי*

כללי

שווי עסקה ממוצע וחתך כמותי

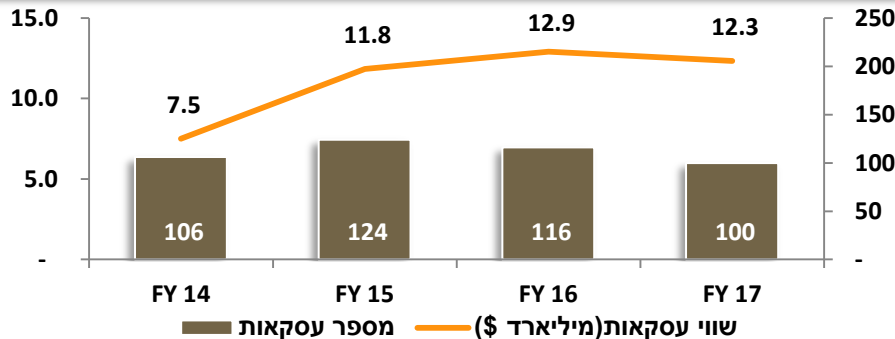
חתך לפי סקטורים

חתך בין משקיעים זרים לישראלים

חתך בין משקיעים אסטרטגיים לפיננסיים

מתודולוגיה

שווי מצרפי ומספר עסקאות לשנים 2014-17

חמשת העסקאות הגדולות בישראל לשנת 2017

רוכשת	מוצא רוכשת	נרכשת	שווי עסקה (מיליון \$)
intel	ארצות הברית	MOBILEYE	15,300
Mexichem	מקסיקו	נטפים	1,500***
CooperSurgical	ארצות הברית	היעזק פעילות - PARAGARD	1,100
Mitsubishi Tanabe Pharma America	יפן	NeuroDerm	1,100
ORIX	יפן	ORMAT	630

- שנת 2017 מתחלקת לשניים, כאשר המחצית הראשונה הציגה שפל לעומת השנים האחרונות עם עסקאות בערך כספי של כ-3.5 מיליארד דולר בלבד. לעומת זאת, המחצית השנייה היתה אקטיבית מאד ונסגרו בה עסקאות בשווי כספי של 8.8 מיליארד דולר וזאת בזכות מספר מגה עסקאות שחצו את רף ה-1 מיליארד דולר.
- בשנת 2017 בוצעו 100** עסקאות – ירידה של כ-14% ביחס למספר העסקאות שבוצעו ב-2016 (116). מתוך סך העסקאות, 46 בוצעו על ידי משקיעים זרים ו-54 בוצעו על ידי משקיעים ישראליים (בין אם מדובר בהשקעה בישראל או בחו"ל).
- בשנה החולפת ראינו רכישות המשך של חברות בינ"ל אשר כבר ביצעו רכישות בישראל (ג'נרל אלקטריק, SAP, מיקרוסופט, ועוד), ובנוסף חברות בין לאומיות (כגון עליבאבא) אשר רכשו לראשונה חברות ישראליות.
- הגם ששוק המיזוגים והרכישות הציג ב-2017 פעילות ערה, ניתן לזהות מספר גורמים מרכזיים המשאירים את ההיקפים דומים לשנה הקודמת:
 - שוק ההון הישראלי נפתח שוב להנפקות ראשוניות אשר מהוות עבור חלק מהחברות תחליף למכירה מלאה או חלקית. כך הונפקו השנה 20 חברות חדשות בבורסה בת"א.
 - רמת מכפילים גבוהה ותמחור אגרסיבי גורמים לחלק מהרוכשים להסס ולהמתין עם עסקאות. הדברים נכונים במידה רבה יותר לגבי רוכשים פיננסיים לעומת רוכשים אסטרטגיים.
 - מגבלות על רוכשים מסין - בעוד בשנים קודמות בלטו המשקיעים מסין ברכישות מהותיות (הבולטת בהן היתה רכישת תנובה על ידי BRIGHT FOOD) הרי שבשנה החולפת הוחלו על ידי הממשל הסיני תקנות המגבילות תנועת הון לרכישות מחוץ לסין ואילו מהצד הישראלי רגולציה מכבידה אשר חוסמת עסקאות בענפים מפוקחים (כך לדוגמה בוטלה השנה מכירת בית ההשקעות דש אייפקס ל XIO הסינית).

* הניתוח בהתעלם מעסקת אינטל-מוביליי.
 ** לגבי 12 עסקאות הכלולות בסקירתנו לא פורסמו נתוני שווי ולפיכך הן הן כלולות בניתוח הכמותי בלבד אך אינן כלולות בניתוח שווי עסקה ממוצע.
 *** נכון למועד סקירה זו העסקה טרם הושלמה אם כי קיימת ודאות גבוהה להשלמתה עד סוף השנה.

לצד מגה עסקאות עדיין שני שלישי מכמות העסקאות הן מתחת ל 100 מיליון \$

מתודולוגיה

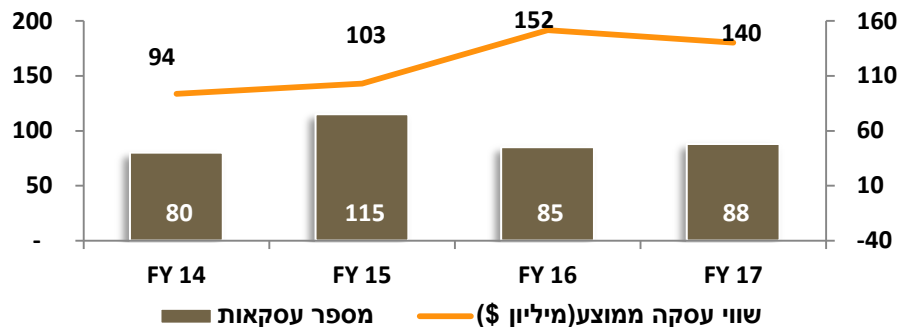
חתך בין משקיעים
אסטרטגיים לפיננסיים

חתך בין משקיעים זרים
לישראלים

חתך לפי סקטורים

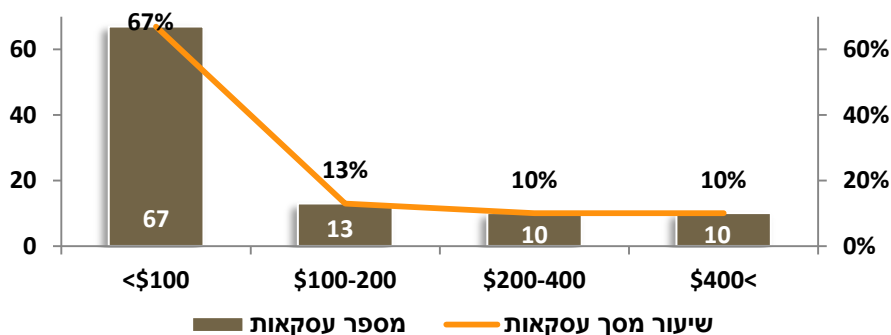
שווי עסקה ממוצע וחתך
כמותי

כללי

שווי עסקה ממוצע*

שווי העסקה הממוצע לשנת 2017 עומד על כ 140 מיליון דולר (בנטרול עסקת מובילאיי-אינטל), ירידה של כ 8% לעומת אשתקד ועלייה של כ 36% לעומת שנת 2015.

חתך עסקאות לפי טווחי שווי

אנו רואים בכל השנים האחרונות יותר עסקאות גדולות (מעל 100 מיליון \$). כך שיעור העסקאות שהיקפן מתחת ל-100 מיליון דולר עמד בשנת 2015 על 73% מסך כל העסקאות באותה שנה, בשנת 2016 69% ובשנת 2017 67%.
 חרף מגמה זו עדיין שני שלישי מכמות העסקאות הן בשווי הנמוך מ 100 מיליון \$.

* כמות עסקאות מתייחסת רק לעסקאות לגביהן פורסמו נתונים כספיים. כך לדוגמא בשנת 2017 התבצעו 100 עסקאות אך לגבי 12 מהן לא פורסם שווי ולכן הן אינן חלק מתחשיב גודל העסקה הממוצע.

חלוקה לסקטורים - לא רק טכנולוגיה

מתודולוגיה

חתך בין משקיעים
אסטרטגיים לפיננסיים

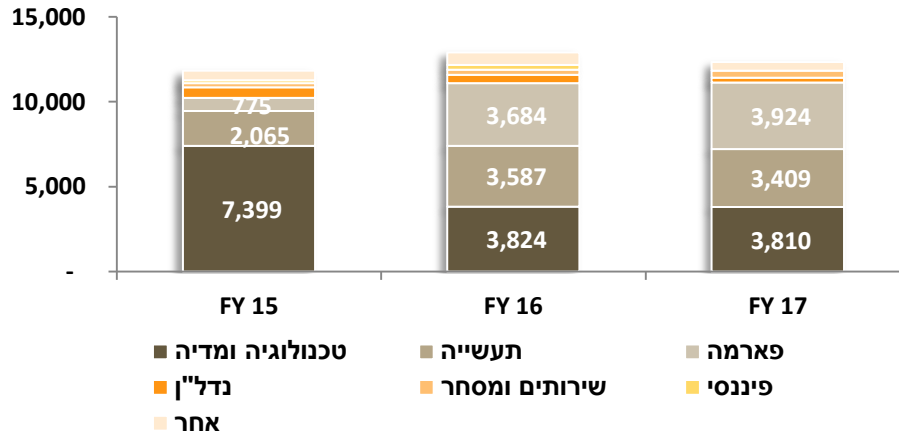
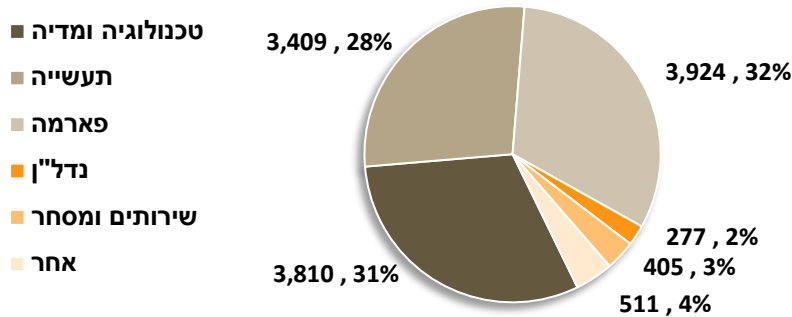
חתך בין משקיעים זרים
לישראלים

חתך לפי סקטורים

שווי עסקה ממוצע וחתך
כמותי

כללי

חתך עסקאות לפי סקטורים 2017 (מיליוני \$ ו-% מסך שווי העסקאות)

טכנולוגיה – הסקטור רכז 49 עסקאות בהיקף כספי כולל של כ-3.8 מיליארד דולר (כ-31% משווי סך העסקאות, לגבי 11 עסקאות אין נתונים כספיים). למעט עסקת הענק של מובילאיי (שאינה כלולה בסקירה זו) העסקה הבולטת היתה מכירת חברת משחקי המחשב פלאריום לחברה אוסטרלית (אריסטוקרט) בסכום של כ-500 מיליון דולר.

פארמה – אחרי שנים שסקטור הטכנולוגיה רכז את עיקר העניין והוביל את כמות והיקף העסקאות, השנה גם סקטור הפארמה רכז עניין רב עם 11 עסקאות בהיקף כספי כולל של כ-3.9 מיליארד דולר. יש לזקוף תופעה זו בעיקר לחברת טבע ולתוכנית הרה ארגון החדשה שהובילה אותה השנה לביצוע 2 עסקאות מכירה בולטות (הגדולה היתה מכירת פעילות PARAGARD ל CooperSurgical האמריקאית בסכום של 1.1 מיליארד דולר).

תעשייה – הסקטור רכז בשנת 2017 24 עסקאות בשווי של כ-3.4 מיליארד דולר כאשר עסקת רכישת נטפים על ידי התאגיד המקסיקני Mexichem בסכום של כ-1.5 מיליארד דולר* ורכישת אורמת על ידי חברת ORIX היפנית בסכום של כ-630 מיליון דולר מהווים כ-63% מסך שווי העסקאות בסקטור זה. פרטארום אשר עוסקת בייצור ושיוק חו"ג לתעשיית הטעם והריח, ממשיכה כבשנים קודמות במגמת ההתרחבות באמצעות רכישות עם 10 עסקאות בהיקף כספי מצטבר של כ-150 מיליון דולר**.

* נכון למועד סקירה זו העסקה טרם הושלמה אם כי קיימת ודאות גבוהה להשלמתה עד סוף השנה.
** ללא רכישת השליטה באנזימוטק שנכון למועד סקירה זו טרם נסגרה.

חלוקה כמעט שיוויונית בין רוכשים מקומיים לזרים במספר העסקאות אך היקף העסקאות של הזרים גדול פי 4

מתודולוגיה

חתך בין משקיעים
אסטרטגיים לפיננסיים

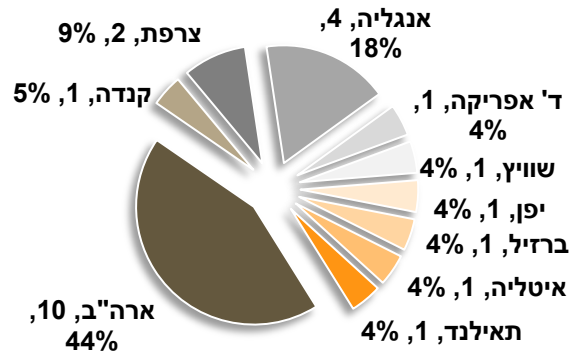
חתך בין משקיעים זרים
לישראלים

חתך לפי סקטורים

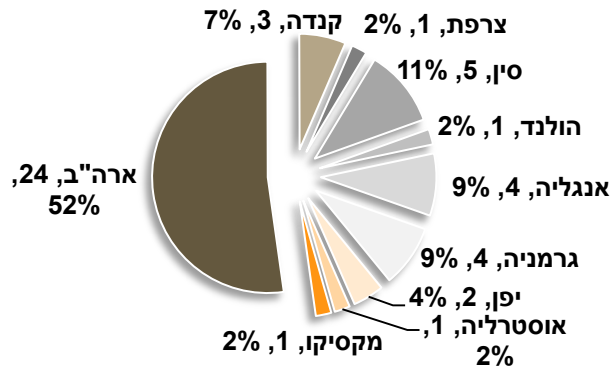
שווי עסקה ממוצע וחתך
כמותי

כללי

ישראלים רוכשים בחו"ל (מס' עסקאות ו-% ממספר העסקאות מחוץ לישראל)

זרים רוכשים בישראל (מס' עסקאות ו-% ממספר העסקאות שבוצעו ע"י רוכש זר)

משקיעים ישראלים

- בשנת 2017 משקיעים ישראלים היו מעורבים ב-54 עסקאות (לגבי 9 מהן לא פורסמו נתוני שווי), בהיקף כספי כולל של כ-2.4 מיליארד דולר.
- מתוך עסקאות אלו, 32 הן של חברות מטרה ישראליות (בשווי מצרפי של כ-1.2 מיליארד דולר) והיתר, 22, הן של חברות זרות (בשווי מצרפי של כ-1.2 מיליארד דולר).
- ארה"ב ממשיכה להוות יעד השקעה מרכזי עבור חברות ישראליות (10 עסקאות בשנה החולפת), כאשר את המקום השני תופסות חברות מבריטניה (4 עסקאות).

משקיעים זרים

- בשנת 2017 משקיעים זרים היו מעורבים ב-46 עסקאות (לגבי 3 מהן לא פורסמו נתוני שווי), בהיקף כספי כולל של כ-9.9 מיליארד דולר.
- רוכשים מארה"ב היו אחראים על 24 עסקאות (כ-52% ממספר הרכישות של משקיעים זרים), בהיקף כספי כולל של כ-4 מיליארד דולר. מרבית העסקאות של האמריקאים (14) נעשו בסקטור הטכנולוגיה.
- את המקום השני מבחינת מספר עסקאות תופסות רוכשות מסין עם 5 עסקאות בהיקף כספי כולל של כ-282 מיליון דולר.

הרוכשים הישראלים מעדיפים תעשייה והרוכשים הזרים טכנולוגיה

מתודולוגיה

חתך בין משקיעים
אסטרטגיים לפיננסיים

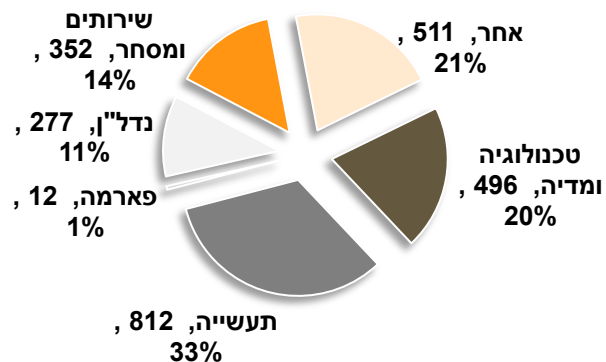
חתך בין משקיעים זרים
לישראלים

חתך לפי סקטורים

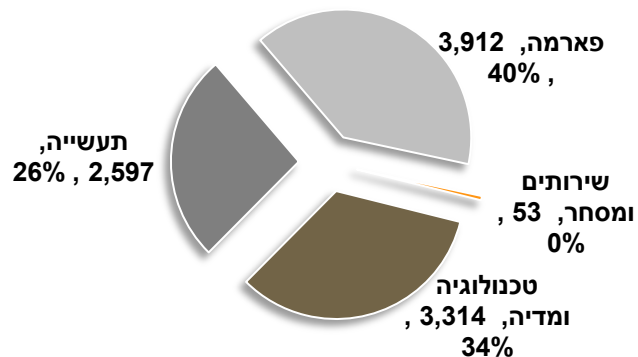
שווי עסקה ממוצע וחתך
כמותי

כללי

סקטורים מועדפים (שווי במיליון \$ ו-% משווי העסקאות של משקיעים ישראליים)

סקטורים מועדפים (שווי במיליון \$ ו-% משווי העסקאות של משקיעים זרים)

משקיעים ישראלים

- שווי העסקה הממוצע של העסקאות שבוצעו על ידי משקיעים ישראלים עומד על כ-55 מיליון דולר.
- סקטורים מועדפים – סקטור התעשייה צועד בראש עם 18 עסקאות בשווי כולל של כ-812 מיליון דולר. עסקה בולטת בסקטור היא רכישת מנייתיה של TPG בשטראוס קפה על ידי חברת שטראוס בכ-280 מיליון דולר.
- סקטור הטכנולוגיה נמצא במקום השני עם 13 עסקאות (וכן 8 עסקאות נוספות ללא נתוני שווי) בשווי כולל של כ-500 מיליון דולר. עסקאות בולטות בסקטור הן רכישת ג'ונו לאב על ידי חברת גט תמורת כ-200 מיליון דולר.

משקיעים זרים

- שווי העסקה הממוצע של העסקאות שבוצעו על ידי משקיעים זרים עומד על כ-230 מיליון דולר.
- סקטורים מועדפים – מתוך 46 עסקאות שבוצעו על ידי משקיעים זרים (3 עסקאות ללא נתוני שווי), 24 מהן (כ-52%) התרכזו בסקטור הטכנולוגיה, בהיקף כספי כולל של כ-3.3 מיליארד דולר.
- בסקטור הפארמה בוצעו ע"י הזרים 10 עסקאות בהיקף כספי של כ-3.9 מיליארד דולר ובסקטור התעשייה 7 עסקאות בשווי של כ-2.6 מיליארד דולר.

80% מהעסקאות בוצעו על ידי רוכשים אסטרטגיים

מתודולוגיה

חתך בין משקיעים אסטרטגיים לפיננסיים

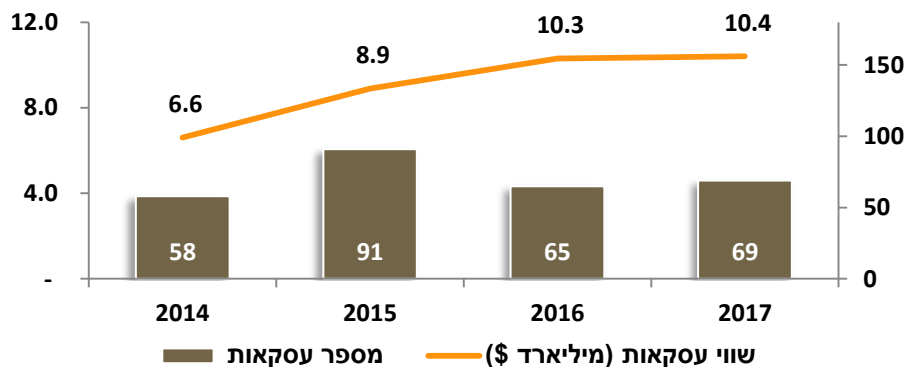
חתך בין משקיעים זרים לישראלים

חתך לפי סקטורים

שווי עסקה ממוצע וחתך כמותי

כללי

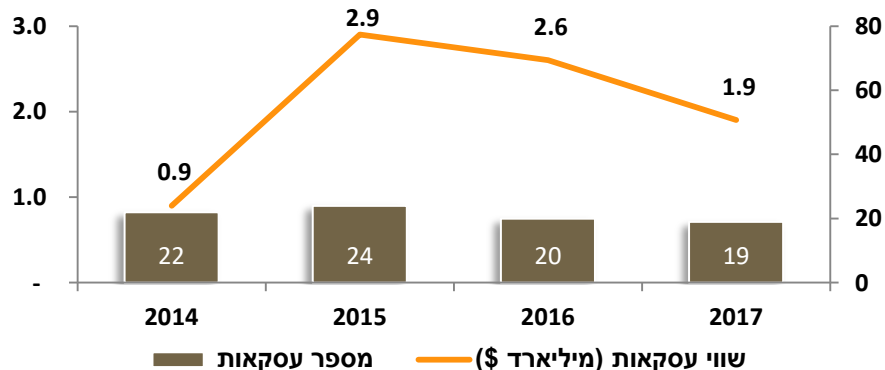
אסטרטגיים - התפלגות עסקאות לפי שווי וכמות

משקיעים אסטרטגיים לעומת פיננסיים

- בהמשך ישיר למגמה משנים עברו, גם בשנת 2017 משקיעים אסטרטגיים היו את עיקר הרוכשים עם 81 עסקאות (לגבי 12 עסקאות לא פורסמו נתוני שווי), בהיקף כספי כולל של כ-10.4 מיליארד דולר (כ-85% משווי העסקאות לשנת 2017).
- משקיעים פיננסיים היו מעורבים בשנת 2017 ב-19 עסקאות, בהיקף כספי כולל של כ-1.9 מיליארד דולר. מסך ההשקעה, כ-44% מיוחס למשקיעים בינלאומיים והיתר (56%) למשקיעים פיננסיים מקומיים.

פיננסיים - התפלגות עסקאות לפי שווי וכמות

סקטור המסחר והשירותים זכה השנה לענין בקרב המשקיעים הפיננסיים

מתודולוגיה

חתך בין משקיעים
אסטרטגיים לפיננסיים

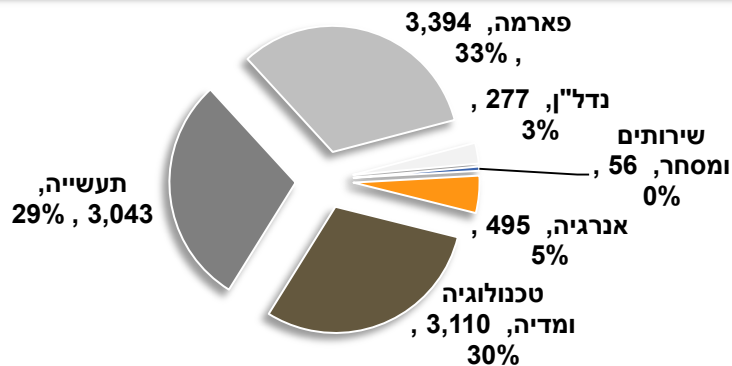
חתך בין משקיעים זרים
לישראלים

חתך לפי סקטורים

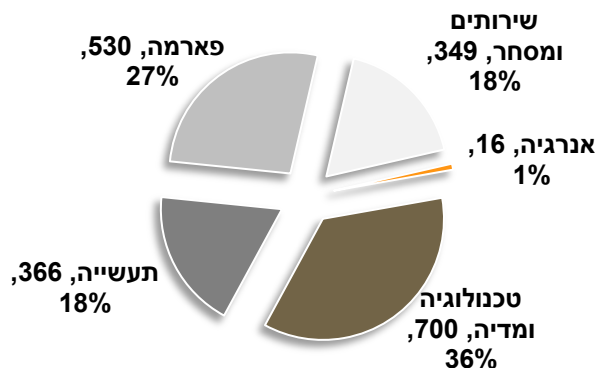
שווי עסקה ממוצע וחתך
כמותי

כללי

אסטרטגיים - התפלגות עסקאות לפי סקטורים (מיליון \$ ו-% משווי העסקאות)

פיננסיים - התפלגות עסקאות לפי סקטורים (מיליון \$ ו-% משווי העסקאות)

משקיעים אסטרטגיים לעומת פיננסיים

- לא נצפה שוני מהותי בהעדפות השקעה בסקטורים בין משקיעים פיננסיים לאסטרטגיים.
- ניתן להצביע על סקטור המסחר והשירותים שזכה לענין רב בקרב המשקיעים הפיננסיים עם מספר השקעות בסקטור מצד קרנות הפרייבט אקוויטי המקומיות.

מתודולוגיה

מתודולוגיה

חתך בין משקיעים
אסטרטגיים לפיננסיים

חתך בין משקיעים זרים
לישראלים

חתך לפי סקטורים

שווי עסקה ממוצע וחתך
כמותי

כללי

מתודולוגיה

- הניתוח מתייחס לעסקאות שנסגרו במהלך שנת 2017 עד ליום 20 לדצמבר (להבדיל מעסקאות שהוכרזו ואשר טרם בוצעו בפועל כגון פרסום על משא ומתן, עסקאות בתהליך וכדומה).
- עסקאות בהן לפחות אחד הצדדים הינו חברה ישראלית ו/או בעלי המניות הינם ישראלים.
- הנתונים אינם מתייחסים לעסקאות חריגות שנעשו בכל שנה: 2016 - עסקת רכישת אלרגן על ידי טבע ועסקת פלייטיקה; 2017 - עסקת מוביליאיי.
- הנתונים אינם מתייחסים לעסקאות בהיקף כספי הנמוך מ- 5 מיליון דולר.
- לגבי 12 עסקאות הכלולות בסקירתנו לא פורסמו נתוני שווי ולפיכך הן כלולות בניתוח הכמותי בלבד אך אינן כלולות בניתוח שווי עסקה ממוצע.
- כל העסקאות הינן עסקאות אקוויטי בין שני צדדים, משמע – לא נלקחו בחשבון עסקאות שנעשו בשוק ההון (גיוס ו/או מכירה באמצעות הפצה לציבור או הנפקה).
- הבחנה בין משקיעים ישראלים לזרים נעשית על בסיס מיקום מושבה של החברה ובעלי מניותיה העיקריים.

Schwartz Investment House Ltd.
Sonol Tower, 52 Menachem Begin Rd.
Tel-Aviv, 67137, Israel

Office: office@es-inv.com
Tel: +972-3-7919-151
Fax: +972-3-7919-112
Web: www.schwartz-inv.com
www.terra-alliance.com

